



Šifra: 42153-13/2009-01034-00
Datum: 2. 4. 2009

ZDRUŽENJE ČLANOV BORZE VREDNOSTNIH PAPIJEV - GIZ
Dunajska cesta 22
1000 LJUBLAJANA
E-naslov: zdruzenje@siol.net

Zadeva: Obdavčitev bilaterarnih terminskih poslov
Zveza: Vaš dopis z dne 20. 1. 2009

V vašem zgoraj navedenem dopisu ste nam posredovali v potrditev vaša stališča na vprašanja v zvezi z izvajanjem Zakona o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finačnih instrumentov (v nadaljevanju: ZDDOIFI) in Zakona o dohodnini (v nadaljevanju: ZDoh-2) v primerih bilaterarnih terminskih poslov na vrednostne papirje.

Ker se v praksi pojavljajo vse pogostejše transakcije s finančnimi instrumenti, ki so po svoji vsebini enake ali podobne tistim, opisanim v vašem dopisu, v nadaljevanju pojasnjujemo naslednje:

Po Zakonu o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07 in 69/08; v nadaljevanju: ZTFI) se med izvedene finančne instrumente, ki so opredeljeni v točkah 4 do 11 drugega odstavka 7. člena, štejejo tudi terminske pogodbe v zvezi z vrednostnimi papirji kot osnovnimi instrumenti, ki jih je mogoče poravnati bodisi s prenosom osnovnega instrumenta (vrednostnega papirja) bodisi z denarnim plačilom.

Terminska pogodba (standardizirana, nestandardizirana) je pogodba o nakupu oziroma prodaji osnovnega instrumenta na določen dan v prihodnosti po ceni, dogovorjeni ob sklenitvi pogodbe. Gre torej za pogodbo z rokom izpolnitve v prihodnosti. Nestandardizirana terminska pogodba se sklene neposredno med dvema pogodbenima strankama, zato so določbe take pogodbe v celoti predmet dogovora med njima.

Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe v zvezi z vrednostnimi papirji kot osnovnimi instrumenti, je odvisna od načina poravnave pogodbe ob njeni zapadlosti (izpolnitvi, izvršitvi) in sicer je pri tem potrebno ločevati med:

- pogodbami, ki se lahko poravnajo le s prenosom vrednostnega papirja (tj. poravnava z izročitvijo) ter
- pogodbami, ki se lahko poravnajo s prenosom vrednostnega papirja ali z denarnim plačilom (tj. poravnava z izročitvijo ali denarna poravnava).

A) Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe, ki se lahko poravnava le s prenosom vrednostnega papirja

Davčno obravnavo navedenega dohodka v nadaljevanju ponazarjamo na primeru nestandardizirane terminske pogodbe med fizično osebo in finančno institucijo.

- a) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo finančna institucija fizični osebi izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja (7,56 EUR + 0,756 = 8,316 EUR). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba od finančne institucije prejme 100.000 delnic.

ZDDOIFI:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po ZDDOIFI.

ZDoh-2:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po ZDoh-2. Opozoriti pa je potrebno, da se za namene obdavčevanja dobička iz kapitala, ki ga bo fizična oseba morebiti dosegla kdaj v prihodnosti z odsvojitvijo na podlagi terminske pogodbe pridobljenih delnic, šteje, da so bile delnice pridobljene na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po nabavni ceni, ki je enaka terminski ceni (tj. po 8,316 EUR za delnico).

- b) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo fizična oseba finančni instituciji izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja (7,56 EUR + 0,756 = 8,316 EUR). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba finančni instituciji izroči 100.000 delnic.

ZDDOIFI:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po ZDDOIFI.

ZDoh-2:

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po ZDoh-2 in sicer po poglavju III.6.3. Dobiček iz kapitala. Šteje se, da je fizična oseba odsvojila delnice na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po vrednosti ob odsvojitvi, ki je enaka terminski ceni (tj. po 8,316 EUR za delnico). Davčna osnova od dobička iz kapitala se ugotovi kot razlika med vrednostjo delnic ob odsvojitvi in vrednostjo delnic ob pridobitvi.

B) Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe, ki se lahko poravna s prenosom vrednostnega papirja ali z denarnim plačilom

Davčno obravnavo navedenega dohodka bomo v nadaljevanju ponazorili na primeru nestandardizirane terminske pogodbe med fizično osebo in finančno institucijo.

- a) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo finančna institucija fizični osebi izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni, **ali pa se bo transakcija poravnala z denarnim plačilom**. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja (7,56 EUR + 0,756 = 8,316 EUR). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

a1) Poravnava z denarnim plačilom

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba od finančne institucije prejme 68.400 EUR (tj. razliko med vrednostjo delnic po tečaju v času izvršitve terminske pogodbe in terminsko ceno delnic).

ZDDOIFI:

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po ZDDOIFI.

Davčna osnova = $((100.000 \times \text{vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe}) \text{ minus } 1\% \text{ od vrednosti}) \text{ minus } ((100.000 \times \text{terminska cena}) \text{ plus } 1\% \text{ od te vrednosti}) = (900.000 - 9.000) - (831.600 + 8.316) = 51.084 \text{ EUR}$

Davčna osnova je dobiček v znesku 51.084 EUR.

ZDoh-2:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po ZDoh-2.

a2) Poravnava z izročitvijo delnic

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba od finančne institucije prejme 100.000 delnic.

ZDDOIFI:

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po ZDDOIFI.

Davčna osnova = $((100.000 \times \text{vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe}) \text{ minus } 1\% \text{ od vrednosti}) \text{ minus } ((100.000 \times \text{terminska cena}) \text{ plus } 1\% \text{ od te vrednosti}) = (900.000 - 9.000) - (831.600 + 8.316) = 51.084 \text{ EUR}$

Davčna osnova je dobiček v znesku 51.084 EUR.

ZDoh-2:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po ZDoh-2. Opozoriti pa je potrebno, da se za namene obdavčevanja dobička iz kapitala, ki ga bo fizična oseba morebiti dosegla kdaj v prihodnosti z odsvojitvijo na podlagi terminske pogodbe pridobljenih delnic, šteje, da so bile delnice pridobljene na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po nabavni ceni, ki je enaka vrednosti tečaja delnice v času izvršitve pogodbe (tj. po 9 EUR za delnico).

- b) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo fizična oseba finančni instituciji izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni, **ali pa se bo transakcija poravnala z denarnim plačilom**. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja (7,56 EUR + 0,756 = 8,316 EUR). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

a1) Poravnava z denarnim plačilom

Ob izvršitvi pogodbe finančna institucija od fizične osebe prejme 68.400 EUR (tj. razliko med vrednostjo delnic po tečaju v času izvršitve terminske pogodbe in terminsko ceno delnic).

ZDDOIFI:

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po ZDDOIFI.

Davčna osnova = $((100.000 \times \text{terminska cena}) \text{ minus } 1\% \text{ od te vrednosti}) \text{ minus } ((100.000 \times \text{vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe}) \text{ plus } 1\% \text{ od vrednosti}) = (831.600 + 8.316) - (900.000 - 9.000) = - 85.716 \text{ EUR}$

Davčna osnova je izguba v znesku 85.716 EUR.

ZDoh-2:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po ZDoh-2.

a2) Poravnava z izročitvijo delnic

Ob izvršitvi pogodbe finančna institucija od fizične osebe prejme 100.000 delnic.

ZDDOIFI:

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po ZDDOIFI.

Davčna osnova = ((100.000 x terminska cena) minus 1% od te vrednosti) minus ((100.000 x vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe) plus 1% od vrednosti) = (831.600 + 8.316) - (900.000 - 9.000) = - 85.716 EUR

Davčna osnova je izguba v znesku 85.716 EUR.

ZDoh-2:

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja tudi po ZDoh-2 in sicer po poglavju III.6.3. Dobiček iz kapitala. Šteje se, da je fizična oseba odsvojila delnice na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po vrednosti ob odsvojitvi, ki je enaka terminski ceni (tj. po 8,316 EUR za delnico). Davčna osnova od dobička iz kapitala se ugotovi kot razlika med vrednostjo delnic ob odsvojitvi in vrednostjo delnic ob pridobitvi.

Pripravila:

Zoran Kmetec
Oddelek za davek od dohodka in kapitala

Katarina Klepac

Oddelek za dohodnino in prispevke

Ada Klemenak

vodja Davčnega sektorja



Mojca CENTA DEBELJAK
generalna direktorica

Ivan ZALAR,
sekretar,

po pooblastilu generalne direktorice

Poslati:

naslovniku po e-pošti,

Vložiti v:

– zbirko dokumentarnega gradiva.